

35

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ»**

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ І ПРОВЕДЕННЯ ОПИТУВАНЬ
УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж економіки і
технологій Державного університету економіки і технологій»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою ВСП ФКЕТ ДУЕТ

(Протокол від 25 березня 2025 року № 8)

Голова Педагогічної ради ВСП ФКЕТ ДУЕТ

_____ Алла МАКСИМОВА

Введено в дію наказом

від 25 березня 2025 року № 67

м. Кривий Ріг
2025 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про організацію і проведення опитувань учасників освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж економіки і технологій Державного університету економіки і технологій» (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти від 01.07.2021 р. № 749, Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж економіки і технологій Державного університету економіки і технологій», Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж економіки і технологій Державного університету економіки і технологій» та інших нормативних документів.

2. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ПРОВЕДЕННЯ ОПИТУВАНЬ В КОЛЕДЖІ

2.1. Регулярні опитування учасників освітнього процесу є складовою моніторингу внутрішньої системи забезпечення якості фахової передвищої освіти.

2.2. Організація моніторингу шляхом проведення опитувань усіх внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів (здобувачів освіти, випускників, педагогічних та науково-педагогічних працівників, роботодавців, слухачів курсів, абітурієнтів тощо) в Коледжі здійснюється з метою вивчення думки учасників освітнього процесу і роботодавців про якість надання освітніх послуг, забезпечення зворотного зв'язку та передбачає аналіз результатів опитувань, розроблення рекомендацій та їх урахування для подальшого удосконалення освітньо-професійних програм та організації освітнього процесу в Коледжі.

Думка учасників освітнього процесу повинна враховуватися і впливати на організацію освітнього процесу в Коледжі.

2.3. Соціологічні дослідження (опитування) проводяться регулярно та систематично з дотриманням етичних норм проведення, на засадах анонімності (якщо інше не передбачене метою опитування), конфіденційності, добровільності.

2.4. Соціологічні дослідження проводяться в Коледжі з використанням різних методів: опитування, анкетування, інтерв'ювання, бесіда, контент аналіз, спостереження, експертна оцінка, тощо.

2.5. Окремі методи збору інформації (опитування, спостереження за проведенням навчальних занять) можуть застосовуватися з використанням цифрових технологій (з метою розвитку сфери цифровізації освіти, в умовах віддаленості учасників освітнього процесу під час дистанційного навчання, карантинних обмежень тощо). Кожен із методів збору інформації має особливості щодо застосування та оброблення результатів.

Опитування може бути письмовим (анкетування) або усним (інтерв'ю).

3. АНКЕТУВАННЯ

3.1. Анкетування – це метод дослідження за допомогою структурно-організованих питань, що дозволяє отримати інформацію про ставлення учасників освітнього процесу до будь-яких питань діяльності закладу освіти.

3.2. Анкетування у Коледжі можуть охоплювати:

- працівників;
- роботодавців;
- здобувачів освіти (усіх або вибірково по групах, спеціальностям тощо);
- батьків здобувачів освіти;
- слухачів курсів, абітурієнтів;
- випускників (студентів випускних курсів).

3.3. Анкетування передбачає складання форми (бланку) анкети. У разі проведення анкетування онлайн доцільно використовувати цифрові ресурси, що дозволяють автоматизоване оброблення відповідей.

3.4. Анкети можуть бути закритого, відкритого, напівзакритого типу або комбінованими.

3.5. Використання анкети закритого типу полегшує обробку даних і узагальнення результатів, проте обмежують відповіді респондентів певними рамками. Кожне закрите запитання має бути продуманим. Воно повинне однозначно вимірювати ту чи іншу ознаку або характеристику об'єкта, що досліджується. Запитання анкети не мають дублювати одне одного або частково перетинатися.

Якщо мета дослідження полягає у тому, щоб отримати оцінку освітніх та управлінських процесів учасниками, зворотній зв'язок щодо ефективності певної політики, опитують якомога більше учасників освітнього процесу та використовуються анкети закритого типу.

Правильно розроблена анкета повинна:

- 1) забезпечити якісною інформацією посадових осіб, що приймають управлінські рішення;
- 2) бути адаптована до конкретних респондентів, яких опитують, наприклад, має містити релевантну, зрозумілу для респондента термінологію;
- 3) містити запитання, які, з одного боку, не повинні бути занадто довгими, розлогими, складними, а з іншого боку, не мають бути занадто стислими та неконкретними тощо;
- 4) бути розроблена так, щоб після збору інформації відповіді респондентів було зручно кодувати, упорядковувати й організовувати.

3.6. Термінологія, що використовується для формулювання запитань анкети, має бути однозначною. Треба використовувати такі поняття й терміни, які мають одне й те ж значення для всіх опитуваних респондентів, у всіх випадках максимально однозначно інтерпретуються респондентами, мають для них єдиний зміст. Розпливчастість, двозначність понять та термінів є недопустимою.

3.7. Якщо мета дослідження полягає в більш глибокому аналізі ставлень, позицій та настроїв учасників освітнього процесу, узагальненні їх ідей або пропозицій, доцільно застосовувати відкриті анкети. Комбіновані анкети дозволяють оптимально поєднати питання, що потребують кількісного та якісного аналізу в одному опитувальнику.

4. ІНТЕРВ'Ю

4.1. Індивідуальне інтерв'ю дає можливість отримати конкретизовану інформацію щодо ставлення особи до проблеми та/або явища в закладі освіти. Індивідуальне інтерв'ю може бути структурованим, неструктурованим та напівструктурованим.

4.2. Неструктуроване інтерв'ю може містити одне або кілька значних за змістом питань, які потребують розповіді у відповідь. Такий тип інтерв'ю застосовується, якщо необхідно детально вивчити досвід кожного респондента з окремого питання. При цьому застосовується протокольна фіксація відповідей (можливо аудіо- або відеофіксацію) для детального аналізу одержаної інформації.

4.3. Структуроване інтерв'ю проводиться за заздалегідь підготовленим планом розмови, містить низку запитань, які передбачають чіткі відповіді. Такий підхід застосовується, якщо необхідно зібрати інформацію з різних питань у досить великої кількості респондентів. Фіксація відповідей може здійснюватися на бланках опитування або спеціально підготовлених формах.

4.4. Напівструктуроване інтерв'ю також передбачає наявність орієнтовного плану розмови, водночас він може бути модифікований залежно від відповідей респондента під час інтерв'ю. Фіксація відповідей відбувається у способи, зазначені для структурованого та неструктурованого інтерв'ю.

4.5. Групове інтерв'ю (фокус-групове дослідження) передбачає проведення співбесіди на визначену тему з групою осіб (від 6 до 12). Учасники групи спілкуються між собою, а модератор спрямовує дискусію, щоб охопити заявлену тему та надати можливість висловитися всім учасникам. Фіксація результатів може здійснюватися організатором фокус-групи (у тому числі, за допомогою технічних пристроїв) або третьою особою.

4.6. Інтерв'юер повідомляє респондентів про фіксацію відповідей та спосіб, в який вона буде здійснюватися (незалежно від виду і типу інтерв'ю).

5. ЗМІСТ ОПИТУВАНЬ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Опитування можуть проводитися з метою вивчення думки респондентів щодо різних аспектів організації освітнього процесу в Коледжі, якості освітньо-професійної програми, за якою навчаються здобувачі фахової передвищої освіти, конкретних питань, що потребують всебічного вивчення й глибокого розуміння певної ситуації тощо.

5.1. Опитування здобувачів освіти передбачає отримання інформації про:

- рівень задоволеності якістю освітньої програми;
- якість кадрового, методичного та матеріально-технічного забезпечення;

- якість викладання навчальних дисциплін;
- якість проведення контрольних заходів, об'єктивність оцінювання та наявність/відсутність інформування про критерії і методи оцінювання заздалегідь, зрозумілість і прозорість критеріїв оцінювання з дисципліни;
- якість організації і обсяг індивідуальної, самостійної роботи;
- якість практичної підготовки;
- дотримання принципів студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання (зокрема, поваги і уваги до потреб здобувачів освіти, гнучкості навчальних траєкторій тощо);
- рівень задоволеності здобувачів освіти організаційною, інформаційною підтримкою;
- дотримання в Коледжі принципів академічної доброчесності;
- дотримання в Коледжі вимог із запобігання корупції;
- реагування в Коледжі на встановлені факти булінгу, дискримінації; дотримання процедур вирішення конфліктів;
- реалізацію права на навчання за освітньою програмою для маломобільних верств населення, осіб з особливими освітніми потребами тощо.

5.2. Опитування науково-педагогічних і педагогічних працівників спрямоване на отримання інформації про таке:

- заходи для підвищення якості організації освітнього процесу;
- можливостей одержати підтримку щодо розвитку своїх навичок у сфері педагогічної діяльності та стимулів для професійного розвитку;
- заохочення до наукової діяльності;
- застосування інноваційних технологій та методів; дотримання чітких, прозорих і справедливих вимог щодо прийняття на роботу працівників та забезпечення належних умов для їхньої професійної діяльності;
- якість інфраструктури Коледжу тощо.

5.3. Опитування роботодавців спрямоване на отримання інформації про:

- відповідність компетентностей, набутих здобувачами освіти займаних посад;
- рівень задоволення роботодавців якістю підготовки фахівців в Коледжі;
- потреби на ринку праці щодо випускників за даною освітньо-професійною програмою (спеціальністю);
- рівень конкурентоспроможності випускників Коледжу;
- потреба в інших освітніх пропозиціях;
- можливості для розширення напрямів взаємодії з роботодавцями та їх залучення до освітнього процесу тощо.

5.4. Опитування випускників передбачає отримання інформації про:

- якість освітньої програми, за якою було здобуто освіту;
- відповідність змісту здобутої освіти потребам ринку праці;
- можливість працевлаштування за набутою професією;
- потреби в освітніх пропозиціях для подальшого професійного зростання тощо.

Орієнтовні зразки анкет для опитування наведені в додатках.

6. ПРОЦЕДУРА ОРГАНІЗАЦІЇ І ПОВЕДЕННЯ ОПИТУВАНЬ

6.1. Ініціаторами організації опитування в Коледжі можуть бути директор, керівники структурних підрозділів, керівники проектних груп з розроблення освітньо-професійних програм, органи студентського самоврядування Коледжу.

6.2. Опитування за визначеною методикою можуть проводити інші структурні підрозділи Коледжу, зокрема Навчально-методичний підрозділ, Приймальна комісія (опитування абітурієнтів, слухачів підготовчих курсів), голови випускових циклових комісій (опитування випускників та працевлагодівлювачів щодо якості освітньо-професійних програм).

6.3. Звітні матеріали, що включають результати опитувань та сформовані висновки надаються керівництву Коледжу та, залежно від проведених опитувань, керівникам структурних підрозділів, керівники проектних груп освітньо-професійних програм, органам студентського самоврядування та ін.

6.4. Результати проведених опитувань рекомендовано обговорювати на засіданнях циклових та випускових комісій, методичних радах, педагогічних радах, атестаційних радах та адміністративних радах Коледжу.

7. ПЕРІОДИЧНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ОПИТУВАНЬ

7.1. Опитування здобувачів освіти з метою вивчення їхньої думки щодо освітньо-професійної програми, за якою вони навчаються, дотримання академічної доброчесності, організації освітнього процесу проводяться щорічно.

7.2. Опитування здобувачів освіти щодо якості викладання дисциплін, рекомендовано проводити в кінці кожного семестру.

7.3. Опитування педагогічних, науково-педагогічних та інших працівників Коледжу організовується з періодичністю раз на два роки.

7.4. Опитування випускників Коледжу проводиться перед отриманням диплому.

7.5. Опитування працевлагодівлювачів проводиться не менше ніж один раз на три роки (або за потребою).

7.6. Опитування здобувачів освіти першого курсу з метою вивчення мотивів вступу до Коледжу, вибору спеціальності, адаптації проводиться щорічно.

7.7. Крім того, опитування усіх учасників освітнього процесу або окремих груп респондентів можуть проводитися за необхідністю з метою з'ясування думки з певних питань.

8. ВРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ОПИТУВАНЬ

8.1. Результати опитувань враховуються для:

- удосконалення організації освітнього процесу;
- перегляду і оновлення змісту освітньо-професійних програм;

- удосконалення змісту і структури навчальних дисциплін,
- викладання/розробки змісту нових навчальних дисциплін, зокрема вибіркових;
 - оновлення змісту, структури практик, перегляду тривалості практик;
 - вибору технологій і методів викладання навчальних дисциплін;
 - розробки нових освітніх пропозицій Коледжу;
 - розробки програм підвищення кваліфікації викладачів;
 - оновлення фонду бібліотеки Коледжу;
 - удосконалення інформаційної системи Коледжу тощо.

В.о. заступника директора
з навчальної роботи

Любов ШТАНДЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Юрисконсульт

Зоряна ЛІВАК

Пронумеровано, прошнуровано
та скріплено печаткою
в кількості 7 арк.

В. о. директора Алла МАКСИМОВА

